

ESTUDI DE TRES PROJECTES TEATRALS DE FEDERICO GARCÍA LORCA

La figura de Federico García Lorca és reconeguda com una de les personalitats espanyoles més rellevants del segle XX. El seu caràcter polifacètic, pel que respecta a nombrosos àmbits de la creació artística, ha fet de Garcia Lorca un dels poetes i dramaturgs més estudiats i analitzats des de la seva mort. Un dels motius pels quals això ha estat així, és la implicació social del granadí i la volada internacional que prengué aquest durant la seva curta trajectòria.

En aquest treball s'ha volgut estudiar, des del seu teatre, hereu del regeneracionisme modernista, la incansable voluntat d'innovació del poeta, així com la permanent cerca de l'expressió pròpia de l'artista. L'estudi dramàtic s'ha dut a terme en tres projectes teatrals concrets: la reivindicació d'un teatre Andalus de titelles, l'educació social a través de l'escena i, finalment, la recuperació de la tragèdia grega. L'anàlisi d'aquests tres períodes s'ha pogut realitzar a partir de la idea abstracta amagada en cada projecte i ha consistit en l'explicació de la materialització d'aquestes.

El primer projecte estudiat focalitza en l'afany de creació d'un teatre Andalus que Federico inicià conjuntament amb el compositor Manuel de Falla. El modernisme que havia impregnat Europa, anava tenyint-se dels moviments més avantguardistes i renovadors del moment i el gènere de titelles es convertí en un dels mitjans d'expressió més significatius. L'íntima i familiar tarda de reis de 1923 de Lorca desembocà en un esdeveniment amb contingut reivindicador d'un teatre planer i simple, i ho féu de les obres més tradicionals i populars combinades amb els nous corrents musicals trencadors.

Amb la proclamació de la 2a República Espanyola, s'incentivà l'educació i la cultura a través de la creació del projecte didàctic de les *Misiones Pedagógicas*. Aquest anhel d'educar i formar el país era compartit pel poeta, que confiava en la capacitat del poble per arribar al cim de la cultura més elevada. Formà, integrat en les *Misiones*, el grup teatral *La Barraca*, amb la finalitat de posar a l'abast del poble més senzill, les obres més importants del teatre clàssic espanyol.

El projecte final de recuperació de la tragèdia grega acabà amb el seu assassinat l'any 1936. Després d'haver abandonat la línia teatral dels projectes anteriors, el seu teatre social derivà, sense deixar de banda aquest desig de formar el poble, en la creació de drames rurals. «Hay que volver a la tragedia griega. Nos obliga a ello la tradición de nuestro teatro dramático.» Amb aquesta sentència, García Lorca determinà el camí que havia de prendre el seu teatre, el camí de les tragèdies on ell veié la possibilitat de plasmar literàriament l'essència d'una Espanya profunda i arrelada a la tradició. Amb l'anàlisi d'aquesta última etapa es pretén establir un seguit de relacions entre la tragèdia grega clàssica i la coneguda trilogia rural de *Bodas de Sangre*, *Yerma* i *La Casa de Bernarda Alba*. Amb aquest nou teatre engendrat culminà la trajectòria del poeta.

La tragèdia *lorquiana* es conforma com la màxima expressió teatral del dramaturg, la creació d'un gènere propi, *el teatro lorquiano*, on aquest es recrea i deixa la petjada dramàtica personal perseguida durant el decurs del seu creixement i desenvolupament artístic.

Irene Subirana i Carpi

Tutora: Emilia Ocaña

“Autorretrato”, Poeta en Nueva York

